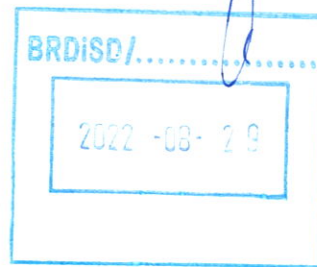


Poznań, 25.07.2022 r.

prof. Mirosław Pawłowski
Uniwersytet Rzeszowski
Kolegium Nauk Humanistycznych
Instytut Sztuk Pięknych



Ocena dorobku artystycznego oraz rozprawy doktorskiej mgr Ewy Bogumiły Leszczyńskiej sporządzona w związku z przewodem doktorskim w dziedzinie sztuki, w dyscyplinie sztuk plastycznych i konserwacji dzieł sztuki, wszczętym przez Radę Dyscypliny Artystycznej Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie

TEMAT ROZPRAWY

Temat rozprawy mgr Ewy Bogumiły Leszczyńskiej: *Zmysł światła*. Promotorem rozprawy doktorskiej jest prof. Piotr Smolnicki — ASP Warszawa.

SYLWETKA KANDYDATKI

Mgr Ewa Bogumiła Leszczyńska urodziła się 8 czerwca 1984 r. we Włocławku. Od 1999 roku przez 5 lat uczyła się w Liceum Sztuk Plastycznych w Kole. Do 2007 r. pracowała jako grafik komputerowy. Następnie podjęła 4-letnie studia licencjackie w Polsko-Japońskiej Wyższej Szkole Technik Komputerowych w Warszawie na Wydziale Sztuki Nowych Mediów (SNM), kierunku Grafika (obecnie: Polsko-Japońska Akademia Technik Komputerowych).

W 2011 obroniła licencjat pod opieką prof. Piotra Smolnickiego i rozpoczęła dalszą edukację na studiach magisterskich w tej samej uczelni. W 2012 r. spędziła semestr w Anglii w Manchester na University of Salford – wydział Creative Technology w pracowni prof. Paula Sermona. Dyplom magistra uzyskała w 2014 r. w pracowni prof. P. Smolnickiego. W tym samym roku rozpoczęła studia doktoranckie na Wydziale Grafiki ASP w Warszawie. Równolegle uczestniczyła w zajęciach fakultatywnych na Wydziale Malarstwa w Pracowni Tkaniny prof. Doroty Grynczel.

Od 2015 r. mieszka na stałe w Anglii.

Działalność artystyczna

Po uzyskaniu dyplomu magisterskiego Ewa Bogumiła Leszczyńska zorganizowała kilka wystaw indywidualnych, brała udział w paru prezentacjach grupowych oraz zrealizowała dwa projekty artystyczne: „Szkice ze światłem I” – pokaz multimedialny i „Cykl grafik na tkaninie I” powstały w Pracowni Tkaniny Artystycznej na Wydziale Malarstwa ASP w Warszawie.

Wystawy indywidualne (6):

2014 wystawa fotografii – budynek nowego Rektoratu Akademii Medycznej w Lublinie; 2017 „Cykl grafik na tkaninie II” – Anglia (brak miejsca prezentacji); 2018 wystawa “The Light Project” w The Old Red Bus Station w Leeds; 2019 “The Light Project” – wystawa fotografii i grafik w Shipley Library, Bradford i w 2021 r. wystawa fotografii „Mrok” w Galerii Sztuki Współczesnej we Włocławku.

Wystawy zbiorowe (2):

2015 – „Wystawa studentów ASP w Warszawie, Wydział Grafiki 2015” – wystawa końcoworoczna studentów i doktorantów wydziału;

2017 – „Wieża Babel kontra Przestrzeń” – wystawa zbiorowa doktorantów warszawskiej ASP, Wydział Grafiki, Oranżeria Muzeum Pałacu Króla Jana III w Wilanowie.

Szczegółowy opis wystaw i projekcji artystycznych znajduje się w dokumentacji doktorantki.

Działalność popularyzatorska i organizacyjna kandydatki:

W tym zakresie swej działalności dydaktyczno-popularyzatorskiej Pani Ewa Bogumiła Leszczyńska przeprowadziła cykl 10 spotkań poświęconych obiektom graficznym dla studentów II roku. Były to następujące tematy:

1. Spotkanie wprowadzające
2. Spotkanie poświęcone obiektom Olafura Eliassona
3. Spotkanie poświęcone obiektom kinetycznym – Art+Com Studios
4. Spotkanie poświęcone obiektom ruchomym – Jennifer Townley
5. Spotkanie poświęcone twórczości Petera Koglera
6. Spotkanie poświęcone twórczości Esther Stocker
7. Spotkanie o instalacjach świetlnych
8. Spotkanie dotyczące teatru plastycznego
9. Spotkanie w CSW w związku z wystawą BMW art car
10. Grafika gra sztuki

Działalności organizacyjnej nie odnotowałem.

OCENA ROZPRAWY DOKTORSKIEJ

Ocena obejmuje analizę części teoretycznej i artystycznej. Opis dzieła Pani Ewy Bogumiły Leszczyńskiej pt. *Zmysł światła* liczy łącznie 73 strony wraz z ilustracjami.

Część teoretyczna

W pracy opisowej doktoratu *Zmysł światła* autorka ujawnia swe fascynacje fenomenem światła. We *Wstępie* przywołuje osobiste wspomnienia związane ze światłem, które w dalszej części konfrontuje z wiedzą naukową dotyczącą tytułowego zagadnienia. Te własne, dziecięce odczucia z kujawskiej wsi przytacza nie bez powodu, ponieważ dzisiaj silnie wpływają na jej twórczość i postrzeganie współczesnego świata widzialnego.

Na kolejnych stronach wskazuje tropy, którymi podąża w swojej twórczości. W rozdziale *O początkach i koncepcji* szeroko opisuje własne etapy dojrzewania artystycznego i fascynacji światłem: od dzieciństwa, poprzez liceum plastyczne, gdzie fascynowała się zapisem fotograficznym światła, a na studiach na warszawskiej ASP, które ją ostatecznie ukształtowały jako artystę-kreatora, skończywszy.

Tytułowy *Zmysł światła* jest opisem relacji autorki ze światłem, poszukiwaniem języka, którym zamierzała opowiedzieć swoją historię relacji światło–mrok.

Przytacza inspiracje artystami, którzy są dla niej wykładnią istoty jej sztuki. Jej subiektywne wrażenia wynikające z fascynacji twórczością Olafura Eliassona czy pracą *Symphonie Cinétique — The Poetry of Motion* / Ólafura Arnaldsa i Joachima Sautera/ART+COM, są nie do przecenienia. Autorka zrozumiała wówczas, że światło i ruch stanowią nierozdzielalną część ludzkiego istnienia. Dalsza część rozdziału jest ujawnieniem idei instalacji *Zmysł światła* i relacji pomiędzy nią a tworzonym obiektem. Rozdział *Zakończenie* autorka poświęciła postrzeganiu barwy oraz psychofizjologii widzenia i ich wpływu na jej obszar twórczy. Zagadnienie rozpatruje w ujęciu historycznym i współczesnym, przytaczając teorie dotyczące postrzegania barwy Arnheima, Ittena i innych.

Sądzę, że napisanie omawianej pracy było dla autorki pewnym wyzwaniem by opowiedzieć o wszystkich swoich inspiracjach i zainteresowaniach w sposób spójny i klarowny, bo jak wcześniej podkreślała, ceni sobie intuicyjność tworzenia i wolność.

Ostatecznie opis stanowi klarowne *credo* artystyczne i określa jasno powód realizacji *Zmysłu światła*.

Część artystyczna

Multimedia, grafika, malarstwo to obszary sztuki, w której mgr Ewa Bogumiła Leszczyńska realizuje swoje wizje artystyczne. Są one rodzajem przekazu, który za pośrednictwem zmysłów przemawia do uczuć i intelektu odbiorcy. Jednak, aby między artystą a widzem mógł zaistnieć dialog, autorka musiała stworzyć swój własny język składający się z różnych elementów wizualnych, m.in.: z linii, kształtów, koloru, płaszczyzn i napięć budowanych pomiędzy nimi. Motywy projekcji miksują się, tworząc barwną mozaikę, a hierarchia obrazowania ciągle się zmienia.

Dla autorki to właśnie światło i barwa są tymi najważniejszymi elementami, które przefiltrowane przez oko i umysł, pozwalają jej budować własny świat: „Dla mnie *Zmysł Światła*, to przeszłość, teraźniejszość i przyszłość. Droga uzdrawiania i pojednania się ze światem, który jest wypełniony światłem i tylko ode mnie zależy, czy pozwolę sobie na nasze wspólne przenikanie się.”

Niemniej ważnymi są również wspomnienia i wyobrażenia autorki, nadające piętno autentyzmu jej realizacji. Artystka sytuuje się pomiędzy dwoma stanami: tym, który przeminął a tym, który nadchodzi. „Každy z nas ma inną, swoją, jedyną, niepowtarzalną, osobistą wrażliwość, na którą składają się nie tylko percepcja widzenia, ale przede wszystkim własna historia trwania.” – napisała Ewa Bogumiła Leszczyńska w zakończeniu opisu do *Zmysłu światła*.

Feeria światel i barw powoduje, że widz jest wręcz zdominowany stylistyką narzuconą przez autorkę. W tej twórczości kwestia podmiotowości lub podległości form staje się nieistotna – otrzymujemy w efekcie głęboko osobistą, oryginalną realizację nacechowaną prywatnością i niepowtarzalnością. Mam wrażenie, iż autorka doskonale odnajduje się w świecie, w którym kolor „rozdaje karty” i któremu wszystko wolno. Skryształowanie się stylu tej instalacji jest wynikiem zderzenia wielu inspiracji, bodźców wewnętrznych i zewnętrznych oraz warsztatu plastycznego. Biegłość technologiczna, wyniesiona z czasów studiów w Polsko-Japońskiej Wyższej Szkole Technik Komputerowych w Warszawie na Wydziale Sztuki Nowych Mediów (SNM),

pozwała mgr Ewie B. Leszczyńskiej na swobodne rozgrywanie formalne i kolorystyczne projekcji.

Ta specyficzna optyka wyraża się w tym przypadku w oryginalnej stylistyce, kompozycji i metaforyce wypowiedzi – chciałoby się powiedzieć: nieco literackiej – bo narracja doktorantki taką ocenę mimowolnie przywołuje i co jest, z założenia chyba, wpisane w tę konwencję.

Instalacja *Zmysł światła* jest wzbogacona muzyką natury kontemplacyjnej (Orkiestra Ósmego Dnia, *At The Last Gate*, 1984), która w koegzystencji z obrazem i jego odbiciami przenika w sferę odbiorcy. Tworzy się specyficzna aura zbudowana z rozdygotanych refleksów świetlnych (trochę jak we wspomnianej realizacji *Symphonie Cinétique — The Poetry of Motion / Ólafura Arnaldsa i Joachima Sautera/ART+COM*), tworząc nastrój z pogranicza Ziemi i Wszechświata. Trzy pionowe dużych rozmiarów panele tworzą ekran, na którym przewija się świetliście barwna autorska opowieść w akompaniamencie grafik wiszących po obu stronach instalacji (osiem grafik i sześć tryptyków). Pełnią one rolę jakby dopełnienia czy uzupełnienia całości. Oglądając wizualizację i film załączony w dokumentacji doktoratu, można na pewno spodziewać się interesującego i pogłębionego interaktywnego spektaklu.

Tym samym pani mgr Ewa B. Leszczyńska zachęca nas, by – jak mówi – *w sobie szukać wrażliwości na światło wykraczające poza sferę określaną przez zmysł wzroku, wierząc, że światło wydobywa z mroku barwę i kształt, pozwalając cieniom materii na głęboką interakcję z naszymi odczuciami i emocjami.*

PODSUMOWANIE

Praca doktorska mgr Ewy Bogumiły Leszczyńskiej *Zmysł światła* to intuicja w budowaniu narracji artystycznej, gdzie każdy element instalacji wynika z wrażliwości, dojrzałości przemyśleń oraz z biegłości warsztatowej autorki.

Analizując dostarczony materiał dokumentacyjny i opis doktoratu oraz opinię Promotora prof. Piotra Smolnickiego uważam, że wniosek o wszczęcie postępowania doktorskiego dla mgr Ewy B. Leszczyńskiej był uzasadniony.

KONKLUZJA

Po szczegółowym zapoznaniu się z dorobkiem artystycznym, pracą doktorską oraz po przejrzaniu dostarczonej dokumentacji, rozważając kwalifikacje kandydatki, stwierdzam jednoznacznie, że spełnia wymogi określone w Art. 13. Ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki, z późniejszymi zmianami.

Wymagane elementy dostatecznie uzasadniają przyznanie Pani mgr Ewie Bogumile Leszczyńskiej stopnia doktora w dziedzinie sztuki w dyscyplinie sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki.

Z takim wnioskiem zwracam się do Rady Dyscypliny Artystycznej Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie.



prof. Mirosław Pawłowski

